

نظارت الکترونیکی

در حقوق کیفری ایران و انگلستان

دکتر کریم حبیب پروین

تقدیم به

مادر مهربان و همسر وفادارم

فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
بخش اول: چستی و چرایی نظارت الکترونیکی	۱۹
فصل اول - چستی نظارت الکترونیکی	۱۹
مبحث اول - مفاهیم	۱۹
گفتار اول - مفهوم و تعریف نظارت الکترونیکی	۲۰
الف - مفهوم نظارت الکترونیکی	۲۰
ب - تعریف نظارت الکترونیکی	۲۴
گفتار دوم - ماهیت حبس تحت نظارت الکترونیکی	۲۶
الف - مجازات حبس بدون نگهداری در زندان	۲۷
ب - مجازات جایگزین حبس	۲۹
پ - نتیجه تعیین ماهیت نظارت الکترونیکی	۳۲
مبحث دوم - پیشینه نظارت الکترونیکی	۳۳
گفتار اول - در حقوق ایران	۳۳
گفتار دوم - در حقوق انگلستان	۳۷
مبحث سوم - معایب و مزایای نظارت الکترونیکی	۴۱
گفتار اول - معایب نظارت الکترونیکی	۴۱
الف - ورود به حریم خصوصی افراد	۴۱
ب - فقدان آموزش	۴۳
پ - زیاد بودن هزینه	۴۴
ت - عدم بازپروری مستقیم	۴۵
ث - کارآمد نبودن این سیستم برای بزهکاران حرفه‌ای	۴۶

۶ □ نظارت الکترونیکی

- ج - بروز مشکلات نظارتی و فنی در سیستم در خصوص فرستنده و گیرنده..... ۴۶
- گفتار دوم - مزایای نظارت الکترونیکی..... ۴۶
- الف - کنترل دقیق ۴۷
- ب - اصلاح و درمان..... ۴۸
- پ - حفظ رابطه عاطفی با خانواده..... ۵۸
- ت - کاهش جمعیت کیفری..... ۵۹
- ث - کاهش هزینه ۶۳
- ج - حفظ شغل مجرمان اتفاقی ۶۹
- مبحث چهارم - انواع نظارت الکترونیکی ۷۰
- گفتار اول - انواع نظارت الکترونیکی به اعتبار مراحل رسیدگی ۷۰
- الف - نظارت الکترونیکی متهمین ۷۰
- ب - نظارت الکترونیکی محکومین ۷۱
- پ - نظارت مراقبتی در موارد خاص ۷۲
- گفتار دوم - انواع نظارت الکترونیکی به اعتبار افراد موضوع نظارت ۷۳
- الف - نظارت عام..... ۷۴
- ب - نظارت خاص ۷۴
- گفتار سوم - انواع نظارت الکترونیکی به اعتبار مدت زمان نظارت ۷۴
- الف - نظارت دائم..... ۷۵
- ب - نظارت موقت..... ۷۵
- پ - نظارت پیوسته..... ۷۵
- ت - نظارت نا پیوسته..... ۷۵
- گفتار چهارم - انواع نظارت الکترونیکی به اعتبار کیفیت اجرا ۷۵
- الف - نظارت منفعل..... ۷۶
- ب - نظارت فعال ۷۶
- فصل دوم - چرایی نظارت الکترونیکی..... ۷۷**
- مبحث اول - بنیان‌های حقوقی..... ۷۸
- گفتار اول - جرم شناسی ۷۸
- الف - کاهش موقعیت‌های مجرمانه..... ۸۱
- ب - برچسب زنی ۸۷

فهرست مطالب □ ۷

۹۶.....	پ - جبران حقوق بزه دیده
۱۰۲.....	گفتار دوم - کیفر شناسی
۱۰۲.....	الف - عدم تناسب کیفر حبس
۱۱۰.....	ب - ناکارآمدی زندان
۱۲۴.....	مبحث دوم - بنیان‌های اجتماعی
۱۲۴.....	گفتار اول - وجود آثار حمایتی
۱۲۴.....	الف - حمایت از متهم
۱۳۰.....	ب - حمایت از خانواده متهم
۱۳۵.....	پ - حمایت از جامعه
۱۳۷.....	گفتار دوم - کاهش پر جمعیتی زندان
۱۳۸.....	گفتار سوم - معاشرت‌های ترجیحی

بخش دوم: چگونگی به کارگیری نظارت الکترونیکی در حقوق کیفری ایران و

انگلستان ۱۴۳

۱۴۳.....	فصل اول - فرآیند بهره وری از نظارت الکترونیکی
	مبحث اول - مراجع تجویز کننده قرار نظارت الکترونیکی در مرحله تحقیقات
۱۴۴.....	مقدماتی
۱۴۵.....	گفتار اول - دادرسی‌های ایران
۱۴۵.....	الف - بازپرس
۱۴۶.....	ب - دادستان
۱۴۶.....	پ - معاون دادستان
۱۴۷.....	ت - دادیار
۱۴۸.....	گفتار دوم - دادرسی‌های انگلستان
	مبحث دوم - مراجع تجویز کننده نظارت الکترونیکی در مرحله رسیدگی و صدور
۱۵۲.....	حکم
۱۵۲.....	گفتار اول - دادگاه‌های ایران
۱۵۲.....	الف - رئیس شعبه دادگاه کیفری
۱۵۳.....	۱- رسیدگی با کیفر خواست
۱۵۳.....	۲- رسیدگی با قرار جلب به دادرسی

۸ □ نظارت الکترونیکی

- ۳- رسیدگی با کیفر خواست شفاهی ۱۵۴
- ۴- رسیدگی به طور مستقیم ۱۵۵
- ب - رئیس شعبه دادگاه عمومی بخش ۱۵۶
- پ - دادرس دادگاه ۱۵۷
- ت - رئیس شعبه یا مستشار دادگاه تجدید نظر ۱۵۷
- گفتار دوم - دادگاه‌های انگلستان ۱۵۸
- الف - دادگاه صلح ۱۶۲
- ب - دادگاه جزایی ۱۶۶
- ۱- دادگاه مجستریت ۱۶۸
- ۲- دادگاه کیفری کراون ۱۶۹
- ۳- دادگاه نظامی ۱۷۰
- پ - دادگاه استیناف ۱۷۰
- مبحث سوم - معیارهای تناسب در صدور رأی نظارت الکترونیکی ۱۷۲
- گفتار اول - نوع و اهمیت جرم و شدت مجازات ۱۷۳
- ۱- نوع و اهمیت جرم ۱۷۴
- ۲- شدت مجازات ۱۷۵
- گفتار دوم - دلایل و اسباب اتهام ۱۷۷
- الف - دلایل قانونی ۱۷۷
- ب - دلایل قضایی ۱۷۹
- گفتار سوم - احتمال فرار یا مخفی شدن متهم و از بین رفتن آثار جرم ۱۸۲
- گفتار چهارم - سابقه متهم و محکوم علیه ۱۸۳
- گفتار پنجم - خصیصه‌های فردی متهم ۱۸۴
- ۱- وضعیت روحی، جسمی و روانی متهم ۱۸۵
- ۲- جنس، شخصیت و حیثیت متهم ۱۸۵
- ۳- سن متهم ۱۸۸
- ۱- طرح ممنوعیت رفت و آمد شبانه ۱۹۲
- ۲- قرار حمایت از کودک ۱۹۳
- ۳- قرار ویژه والدین ۱۹۳
- ۴- قرار ویژه رفتارهای ضد اجتماعی ۱۹۳

فهرست مطالب □ ۹

۱۹۳.....	۵- قرارهای کیفری.....
۱۹۴.....	۶- قرار ترمیمی.....
۱۹۴.....	۷- قرار برنامه اقدامات.....
۱۹۴.....	۸- قرار حبس و آموزش.....
۱۹۴.....	۹- حبس خانگی.....
۱۹۷.....	گفتار ششم - ضرر و زیان وارده به شاکی.....
۲۰۱.....	مبحث چهارم - مراحل صدور رأی نظارت الکترونیکی.....
۲۰۶.....	گفتار اول - چگونگی صدور قرار تحت نظارت الکترونیکی و تعدد قرار.....
۲۰۷.....	الف - قرار تأمین.....
۲۰۹.....	ب - قرار نظارت قضایی.....
.....	گفتار دوم - وجوه اختلاف حبس تحت نظارت الکترونیکی با نهادهای
۲۱۰.....	مشابه.....
۲۱۱.....	الف - حبس تحت نظارت الکترونیکی و آزادی مشروط.....
۲۱۳.....	ب - حبس تحت نظارت الکترونیکی و نظام نیمه آزادی.....
۲۱۴.....	پ - حبس تحت نظارت الکترونیکی و تعویق و تعلیق مراقبتی.....
۲۱۸.....	مبحث پنجم - شرایط صدور نظارت الکترونیکی.....
۲۱۹.....	گفتار اول - شرایط عام.....
۲۲۰.....	الف - افراد مشمول نظارت الکترونیکی.....
۲۲۳.....	ب - اجباری یا اختیاری بودن نظارت الکترونیکی.....
۲۲۴.....	گفتار دوم - شرایط خاص نظارت الکترونیکی متهمان.....
۲۲۵.....	الف - شرایط ماهوی.....
۲۲۵.....	۱- وجود دلیل بر توجه اتهام.....
۲۲۷.....	۲- اخذ موافقت متهم.....
۲۲۸.....	۳- متناسب بودن قرار تأمین.....
۲۲۹.....	۴- تعیین وجه التزام.....
۲۳۱.....	ب - شرایط شکلی.....
۲۳۱.....	۱- اتخاذ تصمیم در قالب قرار تأمین و ابلاغ آن.....
۲۳۲.....	۲- تفهیم ضمانت اجرای عدم رعایت مفاد قرار.....
۲۳۴.....	۳- پرداخت هزینه میج بند یا پا بند الکترونیکی.....

۱۰ □ نظارت الکترونیکی

- ۴- تعیین محدوده مکانی مشخص ۲۳۵
- گفتار سوم - شرایط خاص نظارت الکترونیکی محکومان ۲۳۵
- الف - شرایط ماهوی ۲۳۶
- ۱- مستوجب مجازات حبس بودن جرم ۲۳۶
- ۲- وجود شرایط مقرر برای تعویق مراقبتی ۲۳۸
- ۳- اختیار قاضی به تعیین نظام نظارت الکترونیکی ۲۳۹
- ب - شرایط شکلی ۲۴۸
- ۱- تعیین محدوده مکانی مشخص ۲۴۸
- ۲- امکان تعیین دستورات موضوع تعویق مراقبتی ۲۵۰
- ۳- سپردن تأمین مناسب از سوی محکوم ۲۵۱
- ۴- پرداخت هزینه میچ بند یا پا بند الکترونیکی ۲۵۱
- گفتار چهارم - اعتراض به رأی نظارت الکترونیکی و ضمانت اجرای آن ۲۵۳
- الف - اعتراض به رأی نظارت الکترونیکی ۲۵۳
- ۱- اعتراض به قرار التزام به حضور با نظارت الکترونیکی ۲۵۴
- ۲- اعتراض به حکم حبس با نظارت الکترونیکی ۲۵۵
- ب - ضمانت اجرای نظارت الکترونیکی ۲۵۵
- فصل دوم - فرآیند اجرای نظارت الکترونیکی** ۲۵۸
- مبحث اول - مکان و زمان نظارت الکترونیکی ۲۵۹
- گفتار اول - مکان نظارت الکترونیکی ۲۶۰
- الف - حبس خانگی ۲۶۱
- ب - حصر خانگی ۲۶۶
- پ - حبس مرتکب در محدوده تعیین شده توسط مقام قضایی ۲۶۸
- ت - فروض متصور برای التزام به عدم خروج از منزل یا محل اقامت ۲۶۹
- ث - محدودیت‌های نظارت الکترونیکی ۲۷۱
- گفتار دوم - مدت زمان نظارت الکترونیکی ۲۷۴
- گفتار سوم - دوره مراقبت ۲۷۷
- مبحث دوم - اقدامات مرکز نظارت الکترونیکی ۲۸۳
- گفتار اول - مأموران نظارت الکترونیکی ۲۸۵
- گفتار دوم - تجهیزات الکترونیکی نظارت ۲۸۷

فهرست مطالب □ ۱۱

۲۸۸.....	الف - نحوه ردیابی.....
۲۸۸.....	۱- ردیابی از طریق GPS.....
۲۹۰.....	۲- تفاوت GPS با GPRS.....
۲۹۱.....	۳- فناوری RFID.....
۲۹۲.....	ب - تجهیزات الکترونیکی مرکز نظارت.....
۲۹۶.....	پ - تجهیزات الکترونیکی متصل به بهره وران.....
۲۹۸.....	مبحث سوم - هزینه‌های نظارت الکترونیکی.....
۲۹۹.....	گفتار اول - هزینه اجرای نظارت الکترونیکی.....
۳۰۲.....	گفتار دوم - هزینه‌های احتمالی ناشی از خسارات وارده به تجهیزات الکترونیکی.....
۳۰۳.....	مبحث چهارم - مشکلات اجرایی نظارت الکترونیکی.....
۳۰۳.....	گفتار اول - موانع اجرایی نظارت الکترونیکی.....
۳۰۶.....	گفتار دوم - چالش‌های نظارت الکترونیکی.....
۳۰۶.....	الف - تقنینی.....
۳۰۷.....	ب - قضایی.....
۳۰۸.....	پ - اجرایی.....
۳۱۰.....	مبحث پنجم - چگونگی خاتمه نظارت الکترونیکی.....
۳۱۰.....	گفتار اول - قبل از صدور رأی ماهوی.....
۳۱۱.....	الف - قرار موقوفی تعقیب.....
۳۱۱.....	ب - قرار تعلیق تعقیب.....
۳۱۲.....	پ - قرار ترک تعقیب.....
۳۱۲.....	ت - قرار بایگانی کردن پرونده.....
۳۱۳.....	ج - قرار اناطه.....
۳۱۳.....	گفتار دوم - هم زمان یا بعد از صدور رأی ماهوی.....
۳۱۳.....	الف - قرار منع تعقیب.....
۳۱۴.....	ب - قرار تعلیق مجازات.....
۳۱۵.....	پ - شروع به اجرای حکم حبس و تبعید.....
۳۱۵.....	ت - اجرای سایر مجازات‌های غیر از حبس و تبعید.....
۳۱۶.....	ث - حکم برائت.....

۱۲ □ نظارت الکترونیکی

- ج - حکم معافیت از کیفر ۳۱۷
- چ - درخواست لغو از سوی مقام قانونی ۳۱۷
- مبحث ششم - احتساب ایام محدودیت و آثار نظارت الکترونیکی ۳۱۹
- گفتار اول - حق مطالبه خسارات ۳۱۹
- گفتار دوم - احتساب ایام محدودیت تحت قرار نظارت الکترونیکی در محکومیت ۳۲۰
- گفتار سوم - نتایج حاصل از نظارت الکترونیکی ۳۲۱
- یافته‌ها ۳۲۵
- پیشنهادات ۳۲۹
- ضمائم** ۳۳۵
- آیین نامه اجرایی مراقبتهای الکترونیکی ۳۳۵
- دستورالعمل واگذاری بخش فنی مراقبت الکترونیکی زندانیان ۳۴۱
- دستورالعمل تعیین محدوده مراقبتی محکومان تحت نظارت سامانه‌های الکترونیکی ۳۴۳
- فرم‌های مراقبت الکترونیکی ۳۴۵
- نمونه دادنامه‌ها ۳۵۴
- فهرست منابع** ۳۵۹
- کتاب‌ها ۳۵۹
- مقالات ۳۶۶
- رساله‌ها و پایان نامه‌ها ۳۷۷
- جزوات و تقریرات ۳۷۸
- منابع انگلیسی ۳۷۹
- سایت‌ها ۳۸۱